

Kolik a kdy si spořit na důchod?

[PENZE](#) Petr Zámečník 06.05.2015 | 16:121 [Komentář](#)

Státní důchod z průběžného penzijního systému je nejistý. Pravidla pro jeho přiznání se zpříšňují, výpočet se znevýhodňuje a výsledný důchod snižuje. Vlastní úspory se stávají nezbytností. Kolik si ale musí člověk spořit? A jak moc se vyplatí začít spořit dříve?

Odchodem do důchodu a ukončením pracovní činnosti příjem penzisty klesá. S poklesem příjmů se může dramaticky snížit i životní úroveň. Jednou možností, jak poklesu životní úrovně zabránit, je naspořit si dostatek finančních prostředků, které výpadek příjmů nahradí.

Objem prostředků, které penzista bude potřebovat, závisí na očekávané délce dožití a na hloubce propadu příjmů. Lidé s vyššími příjmy budou na úspory odkázáni více než lidé s nižšími příjmy. Stejně tak drobní podnikatelé s minimálními zálohami na důchodové pojištění nemohou očekávat žádný závratný důchod.

Pro nahrazení výpadku příjmů ve výši 5 000 Kč je potřeba naspořit přibližně 1 mil. Kč. Konkrétně renta vyplácená z 1 mil. Kč po dobu 20 let při úročení zůstatku 2 % činí 5 059 Kč měsíčně. Kolik je třeba [pravidelně spořit](#) pro vytvoření 1 mil. Kč, závisí především na délce spoření a průměrném dosahovaném výnosu z úspor.

Kolik spořit aneb Riziko se vyplácí

Čím déle člověk spoří, tím menší částku musí pravidelně odkládat, aby dosáhl požadované výše úspor. Při dlouhodobějším spoření je ale mnohem významnější [dosahovaný průměrný výnos](#).

Tabulka 1: Měsíční úložka pro naspoření 1 mil. Kč

Měsíční úložka		Počet let spoření			
		10	20	30	40
Výnos	8%	5 466 Kč	1 698 Kč	671 Kč	286 Kč
	6%	6 102 Kč	2 164 Kč	996 Kč	502 Kč
	4%	6 791 Kč	2 726 Kč	1 441 Kč	846 Kč
	2%	7 535 Kč	3 392 Kč	2 230 Kč	1 362 Kč

Na každý 1 mil. Kč požadovaných úspor je kupříkladu při 8% průměrném zhodnocení a 40 letech spoření potřeba ukládat pouze 286 Kč měsíčně. Pokud chce střadatel stejné částky za stejnou dobu dosáhnout s výnosem 2 %, musí spořit téměř pětinasobně více – konkrétně 1 362 Kč měsíčně.

Vyššího výnosu ovšem nelze dosáhnout zadarmo. Pro jeho dosažení je nezbytné přijmout určité [riziko](#). Kupříkladu dlouhodobého výnosu 6 – 8 % lze dosahovat na [akciových trzích](#) např. v [akciových podílových fondech](#). Nejedná se ale o garantovaný výnos, nýbrž výnos dlouhodobě očekávaný a potvrzovaný dlouhodobými výsledky. V jednotlivých letech může docházet i k významným propadům hodnoty majetku.

Kdo trvá na „[bezpečném](#)“ [umístění peněz](#), musí se smířit s nižším výnosem. Jistotu v tomto ohledu nabízejí např. transformované fondy doplňkového penzijního spoření. Ty jsou navíc spojeny se státním příspěvkem. Při pravidelném spoření 1 000 Kč měsíčně stát dodá dalších 230 Kč. U transformovaného fondu lze dlouhodobě očekávat výnos kolem 2 % ročně. Pokud by účastník ale svou tisícikorunu umístil do akcií či akciových fondů, mohl by si i bez státního příspěvku (s určitou mírou nejistoty) za 40 let naspořit 2,2krát až 3,9krát více.

Vsadit na z tradičního pohledu rizikovější investice může být zásadní pro naplnění finančního plánu. Peněz se domácnostem zpravidla příliš nedostává a vždy je snazší uspořit na penzi 286 Kč než 1 362 Kč měsíčně. To se bavíme ovšem pouze o naspoření 1 mil. Kč, který nahradí výpadek příjmů přibližně 5 000 Kč. Pokud bude chtít domácnost naspořit více, samozřejmě se potřebné úspory násobí.

S tím souvisí alternativní pohled na riziko: Jaká je pravděpodobnost, že dosáhnu svého cíle a naspořím si dostatek peněz? Při dlouhodobém „[konzervativním](#)“ [spoření](#) může nastat situace, že domácnost nemá nebo nechce vydávat dostatek zdrojů na spoření na penzi, aby vytvořila požadované úspory. Má tak jedinou jistotu – svého cíle nedosáhne. Přikloní-li se ale k „rizikovější“, „[dynamičtější](#)“ [variantě spoření](#),

nezíská jistotu, že výnos bude odpovídat očekávanému, ale bude mít šanci na splnění svého cíle. Investiční rizika přitom lze efektivně řídit.

Inflace míchá karty aneb Jak s ní zacvičit

Dlouhodobé spoření má jednoho protivníka: [inflaci](#). Inflace dlouhodobě ohlodává úspory a snižuje jejich hodnotu. Inflace v České republice měřená indexem spotřebitelských cen se za posledních 16 let pohybuje v průměru na 2,4 %. Byť v roce 2014 dosáhla na hodnotu 0,4 % a i v letošním roce Česká národní banka (ČNB) bojuje s deflací, dlouhodobě se průměrná inflace příliš nesníží. ČNB cílí inflaci na hodnotu 2 % s pásmem od 1 % do 3 %.

I 1% inflace za 40 let může snížit hodnotu 1 mil. Kč a z něj následně vyplácené renty zásadním způsobem a střadatel v současné hodnotě bude mít necelých 672 tis. Kč. 4% inflace milion korun ohlodá na 208 tis. Kč.

Tabulka 2: Hodnota 1 mil. Kč v závislosti na inflaci

Hodnota 1 mil. Kč		Počet let			
		10	20	30	40
Inflace	4%	675 564 Kč	456 387 Kč	308 319 Kč	208 289 Kč
	3%	744 094 Kč	553 676 Kč	411 987 Kč	306 557 Kč
	2%	820 348 Kč	672 971 Kč	552 071 Kč	452 890 Kč
	1%	905 287 Kč	819 544 Kč	741 923 Kč	671 653 Kč

Pokud by dnes střadatel začal spořit 502 Kč s cílem za 40 let při 6% výnosu naspořit 1 mil. Kč, byl by nemile překvapen, že v reálném vyjádření s 2% [inflací](#) dosáhne na necelou polovinu očekávané částky. Důvodem je, že reálně klesá i hodnota spořené částky.

Tabulka 3: Reálná hodnota pravidelné měsíční úložky 502 Kč

Současná hodnota 502 Kč		Počet let			
		10	20	30	40
Inflace	4%	339 Kč	229 Kč	155 Kč	105 Kč
	3%	374 Kč	278 Kč	207 Kč	154 Kč
	2%	412 Kč	338 Kč	277 Kč	227 Kč
	1%	454 Kč	411 Kč	372 Kč	337 Kč

[Obrana proti zklamání z inflace](#) při dlouhodobých úsporách je jednoduchá: Při výpočtu počítejte vždy s reálnými výnosy (tedy od očekávaného výnosu např. 8 % odečtete očekávanou inflaci např. 2 % a počítejte s reálným výnosem 6 %). Potřebnou měsíční úložku potom pravidelně valorizujte – zvyšujte ji o (skutečnou) míru inflace. Tím dosáhnete toho, že nové úspory budou mít stále stejnou reálnou hodnotu a i již naspořené prostředky porostou pouze o reálný výnos. Výsledkem bude naspoření požadované částky, ale nikoli v nominálním, nýbrž v reálném vyjádření.

